

**Előterjesztés a Képviselő-testület részére
az önkormányzati kitüntetések alapításáról és adományozásuk rendjéről szóló
10/2012. (III. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról**

I. Tartalmi összefoglaló

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete 2012-ben megalkotta az önkormányzati kitüntetések alapításáról és adományozásuk rendjéről szóló 10/2012. (III. 27.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: kitüntetési rendelet), amelyet 2013-ban és 2014-ben módosított. A 2013. évi módosítást a rendelet hatálybalépésétől eltelt idő tapasztalatai, valamint a díjak elnevezésével kapcsolatban érkezett javaslatok indokolták, 2014-ben a kitüntetések köre kibővült a Kőbánya Sportolója elismerő címmel.

A mostani módosítást a racionalizálás és az eljárási szabályok egyszerűsítése indokolja. Módosítási javaslataim a következők:

1. A Beretzky Endre-díjra javasolható személyek körét javaslom kiterjeszteni valamennyi, a kerületben tevékenykedő orvosra. A 3 adható díj a kitüntetésben részesíthetők számához képest így is kiemelkedően magas, ezért azt egyre javaslom csökkenteni az Év Ápolója Díjhoz hasonlóan. Ezáltal a kitüntetések értéke emelkedik.
2. Az oktatási ágazatban javaslom az elismerések számát hatról ötre csökkenteni szintén az arányosítás érdekében.
3. Kőbánya Sportolója elismerő címet első ízben 2014-ben adományozott a Képviselő-testület. Eddig a beérkezett javaslatokat az Önkormányzat honlapján szavazásra bocsájtottuk, és az a sportoló kapta meg az elismerést, akire a legtöbb szavazat érkezett. Javaslom, hogy a kitüntetésre bárki (bármely természetes személy, jogi személy és jogi személyiség nélküli szervezet) tehessen javaslatot. Ezzel egyidejűleg a honlapon történő szavazás megszűnne, így az összes beérkezett javaslat alapján a Képviselő-testület választaná ki az elismerésre legérdemesebb sportolót, illetve csapatot. A javaslattételi határidőt október 31-ére, az átadás időpontját január hónapra javaslom módosítani.
4. Javaslom, hogy a fenti módosítások mellett az ágazati elismerések közé új elemként kerüljön be a kulturális, művészeti és közművelődési szakterület ágazati kitüntetése. Ennek indoka, hogy kerületünk művészeti, kulturális élete igen sokrétű, magas színvonalon működnek a különböző művészeti ágak szereplői. Képzőművészek, költők, muzsikusok színesítik a kulturális életet. Ezen túl e körben értékelhető a közművelődési intézmények és munkatársaik tevékenységes is. Javaslom, hogy a kitüntetést a Képviselő-testület Hock Jánosról nevezze el. Hock János életrajza az előterjesztés 2. melléklete.
5. Javaslom, hogy a szakmai vezető mint javaslattevő meghatározása bővüljön ki az ágazatban működő költségvetési szerv, illetve intézmény vezetőjével.

II. Hatásvizsgálat

A fenti módosításokkal a kitüntetési rendelet eredményesebben szolgálná az Önkormányzat céljait a kitüntetések adományozásával kapcsolatban. Az egészségügyi ágazatban adható kitüntetések számának csökkentése hangsúlyosabbá tenné az elismerést. Az ágazati kitüntetések kulturális, művészeti és közművelődési szakterülettel történő bővítése jelzi, hogy az Önkormányzat számára fontos a Kőbányán virágzó kulturális és művészeti élet, valamint a közművelődés, amelynek képviselői méltók az önálló elismerésre. A Kőbánya Sportolója elismerő cím eljárási szabályainak változása lehetővé teszi, hogy a kitüntetést a lakosság körében legnépszerűbb sportoló kaphassa meg.

III. A végrehajtás feltételei

A költségvetési rendeletben tervezni kell az új ágazati elismerés fedezetét. A változásokra a javaslattevői időszakban a javaslattevők figyelmét fel kell hívni, a Kőbánya Sportolója elismerő címmel kapcsolatos változásokról a lakosságot tájékoztatni kell.

IV. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotja az önkormányzati kitüntetések alapításáról és adományozásuk rendjéről szóló 10/2012. (III. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló önkormányzati rendeletet.

Budapest, 2015. szeptember „17”

Dr. Szabó Krisztián

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2015. (... ..) önkormányzati rendelete

**az önkormányzati kitüntetések alapításáról és adományozásuk rendjéről
szóló 10/2012. (III. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról**

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés i) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

(1) Az önkormányzati kitüntetések alapításáról és adományozásuk rendjéről szóló 10/2012. (III. 27.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: R.) 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ágazati kitüntetés adományozható

- a) az egészségügyi,
- b) a közigazgatási,
- c) a kulturális, művészeti és közművelődési (a továbbiakban együtt: kulturális),
- d) az oktatási, valamint
- e) a szociális

ágazat dolgozójának.”

(2) Az R. 4. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A kulturális ágazatban adományozható kitüntetés a Hock János-díj.”

2. §

Az R. 9/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kitüntetésre javaslatot tehet bármely természetes személy, jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet.”

3. §

Az R. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § (1) A Beretzky Endre-díj annak az orvosnak adományozható, akinek szakmai tevékenysége kimagasló, és a hozzáfordulók ellátását tudása legjavával szolgálja annak érdekében, hogy mind a gyógyítás, mind a megelőzés területén a kerületi feladatellátás színvonala emelkedjék.

(2) A kitüntetés évente egy fő részére adható.

(3) A kitüntetésre az ágazatban működő szakmai szervezet, költségvetési szerv, illetve intézmény vezetője, valamint a Polgármesteri Hivatal szakmai szervezeti egységének vezetője (a továbbiakban együtt: szakmai vezető), továbbá a Képviselő-testület tagja, a Kőbányán megválasztott országgyűlési képviselő és a jegyző tehet javaslatot.”

4. §

Az R. 13. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kitüntetés évente egy fő részére adományozható.”

5. §

Az R. a következő 7/A. alcímmel egészül ki:

„7/A. A kulturális ágazat

14/A. § (1) A Hock János-díj annak a közművelődési területen dolgozó, illetve a művészeti vagy a kulturális életben tevékenykedő személynek adományozható, aki kimagasló szakmai tevékenységével a kultúra, a művészet, illetve a közművelődés iránti elkötelezettségével hozzájárult a kerület kulturális, művészeti, illetve közművelődési életének a fejlődéséhez, gyarapításához, ezzel emelve Kőbánya hírnevét.

(2) A kitüntetés évente egy fő részére adományozható.

(3) A kitüntetésre javaslatot tehet a szakmai vezető, a Képviselő-testület tagja, a Kőbányán megválasztott országgyűlési képviselő és a jegyző.”

6. §

Az R.

a) 8. § (1) bekezdésében a „közigazgatási,” szövegrész helyébe a „közigazgatási, kulturális,”

b) 15. § (2) bekezdésében a „hat” szövegrész helyébe az „öt”,

c) 19. § (1) bekezdésében a „szociális” szövegrész helyébe a „kulturális, szociális”,

d) 20. § (1) bekezdésében az „az oktatási” szövegrész helyébe az „a kulturális, oktatási”,

e) 21. § (3a) bekezdésében a „november 10-éig” szövegrész helyébe az „október 31-éig”,

f) 22. § (2) bekezdésében a „decemberben” szövegrész helyébe a „januárban” szöveg lép.

7. §

Hatályát veszti az R. 21/A. §-a.

8. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kovács Róbert
polgármester

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

INDOKOLÁS

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzati kitüntetések alapításáról és adományozásuk rendjéről szóló 10/2012. (III. 27.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: R.) módosításának a célja egyes kitüntetések arányosabbá tétele, illetve egy új ágazati elismerés alapítása, valamint a Kőbánya Sportolója elismerő cím eljárási szabályainak egyszerűsítése.

Az 1. §-ban az ágazati kitüntetések köre bővül a kulturális, művészeti és közművelődési ágazatban adható ágazati kitüntetéssel, melynek neve Hock János-díj.

Hock János író, politikus, Kőbánya plébánosa, kiváló egyházi és kultúremlő, aki 1889 és 1912 között fontos szerepet töltött be kerületünk életében. Hock János kora kulturális életének jelentős alakja, egyben kiváló népművelő is volt. A díj megalapítása jelzi, hogy az Önkormányzat számára fontos a Kőbányán virágzó kulturális és művészeti élet, valamint a közművelődés, amelynek képviselői méltók az önálló elismerésre.

A 2. § szerint a Kőbánya Sportolója elismerésre a javaslattevők körének bővítése lehetővé teszi, hogy az elismerő címet az arra legérdemesebb, legnépszerűbb sportoló kaphassa meg.

A 3. § kibővíti a Beretzky Endre-díjjal kitüntethető orvosok körét, így a kerületi ellátás bármely területén tevékenykedő orvos munkáját elismerheti a Képviselő-testület. Az ágazati kitüntetés adományozható mennyiségének csökkentése az elismerés értékét emeli.

A 4. § szerint az Év Ápolója Díj is évente egy főnek adományozható, ami ugyancsak a kitüntetés értékét emeli.

Az 5. § rendelkezik az új ágazati kitüntetés részletszabályairól, melyek igazodnak a többi ágazati kitüntetés szabályaihoz.

A 6. § rendelkezik az oktatási ágazatban adható kitüntetések számának kis mértékű csökkentéséről, valamint a Kőbánya Sportolója elismerő cím eljárási szabályainak módosításáról. Az év végi ünnepek és egyéb programok miatt a díj átadására célszerűen januárban kerülhet sor, a javaslattevői határidő az előterjesztés megfelelő előkészítése érdekében rövidül. A tervezet egyúttal beilleszti a kulturális ágazatot a rendelet egyéb szabályainak rendszerébe.

A 7. § hatályon kívül helyezi a Kőbánya Sportolója elismerő cím eltérő eljárási szabályait, melyek az általános javaslattevővel okafogyottá váltak.

Hock János

Hock János Devecserben született 1859. dec. 31-én. A "nagy szónok, országos politikus, kiváló egyházi és kultúrember" - ahogyan a korabeli kőbányai sajtó jellemezte őt - 1887-től folyamatosan tagja volt a Képviselőháznak, szabadkőműves, a polgári radikálisok barátja. Kőbánya plébánosaként 1889-től 1912-ig fontos szerepet töltött be kerületünk életében. Irodalmi műveket adott ki, a Pesti Hírlap és más lapok munkatársa volt. Ismert szónokként Tisza István ellenzője. Kiváló szónoki képességeit az általános választójogért vívott küzdelemben is hasznosította. Kőbánya aranyhajójának olyan híresek voltak szónoklatai, hogy valóságos búcsújárás indult meg a város minden kerületéből, más felekezetekből is, hogy hallgathassák miséit.

A függetlenségi párt tagjaként 1913-tól Károlyi Mihály hívéül szegődött, majd 1918. okt. 25-én - Károlyi miniszterelnökké történt kinevezésekor - a Nemzeti Tanács elnökévé választották, ő mondta ki, hogy a Nemzeti Tanács kívánatosnak tartja a köztársaság kikiáltását. 1918. november 18-án az általa vezetett küldöttség a Nemzeti Tanács nevében felkereste a nagybeteg Adyt, és átnyújtotta neki a Nemzeti Tanács és a kormány üdvözlő iratát. A január 29-ei temetésén is Ő képviselte a Nemzeti Tanácsot.

De csalódott az új rendszerben is, ezért nyugdíjazását kérte és visszavonult a politikától. A Tanácsköztársaság kikiáltása után először a csehekhez menekült ahol fogolyként kezelték, majd Bécsbe, és végül az USA-ba emigrált. Onnan visszatért Európába: Párizsban, majd ismét Bécsben élt. Több cikkben bírálta a Horthy-rendszert. 1933-ig élt külföldön. A rendszert támadó cikkei miatt hazatértét követően másfél évre elítélték. Bevonult a börtönbe, de 8 hónap múltán kegyelmet kapott. Kegyelmi kérvényét 20.000 kőbányai írta alá.

A helyi társadalmi élet meghatározó egyénisége

Számos feladatot, tisztséget vállalt fel és látott el. Volt többek között a fővárosi bizottság tagja, a megalakuló Kőbányai Kereskedők, Iparosok és Gazdák Körének elnöke, az Erkel Ferenc Zene-Egyesület védnöke, a Kőbányai Kaszinó választmányának és Közügyi-bizottságának a tagja. Fővédnökséget vállalt a "Kőbányai Munkásgymnásium" beindításával kapcsolatban. Ez az iskolaforma a dolgozók gimnáziuma elődjének tekinthető, azzal a különbséggel, hogy államérvényes bizonyítványt nem adott. A tanárok fizetését és egyéb kiadásokat a kőbányai gyáraktól és ipartelepektől gyűjtötték össze azok nagysága szerint. Az oktatás a Szent László téri elemi iskolában (a mai Zeneiskola épületében) volt.

A kerületi lakosok nevében - Ballagi Aladár országgyűlési képviselővel közösen - kezdeményezte Bárczy polgármesternél az akkor már sok bosszúságot okozó sertésszállások megszüntetését. Máskor azért járt el küldöttség élén, hogy az útszinten lévő vasúti kereszteződések helyett felüljárókat építsenek.

Rendszeres szónoka volt a kerületi ünnepeknek, társadalmi eseményeknek. Szívesen kérték fel jótékonyági estek védnökének, mert jelenléte és köszöntője miatt sokkal több résztvevőre és így támogatóra számíthattak, mint nélküle. Egyet érdemes kiemelni a többi közül. 1902-ben a Kőbányai Férfi Dalegylet dalestélyt rendezett a Kőbányai Casinóban, Hock János védnöksége alatt. Ő katolikus papként szívesen vállalta ezt a tiszteletet tudván azt, hogy a tiszta jövedelem 50%-át a református egyház javára fordítják. Ő maga is szívesen jótékonykodott.

A kor kulturális életének is jelentős alakja

"Művész reform" címmel 1897. év őszén címmel könyvet adott ki, melyben művészeti viszonyainkról nyilatkozott, valamint a művészeti oktatás ügyéről értekezett. Könyve ostromozva a művészeket, hatalmas vitát váltott ki, de ennek ellenére hatására nagyarányú reformok indultak meg. A művészeti nevelés terén művészi faliképekkel, művészeti előadásokkal, a rajzoktatás reformjával, múkiállítások és múzeumok látogatásával próbálták az elmulasztottakat pótolni. Nagy lelkesedéssel kapcsolódott be a reformfolyamatokba. Részt vett a Nemzeti Szalon 1897. évi téli tárlatának rendezésében, felszólalt a parlamentben, prédikált a szószéken, írt a lapokban és szenvedélyes temperamentuma egész erejét a művészet iránti érdeklődés felkeltésének szolgálatába állította.

1898-tavasztól 1900-ig a Nemzeti Szalon alelnökévé választották meg. Vidéki festők bemutatásával, vidéki tárlatok szervezésével újította meg a Szalon működését. Megrendezte a Szalon első nemzetközi tárlatát mely zajos sikert aratott. Sikerült megsokszoroznia az állami támogatásokat.

Jelentős szerepet vállalt a kőbányai népművelésben is. A gazdakörben felolvasást tartott Jeruzsálemi útjáról. Betlehem c. írása folytatásokban a Kőbányai Újságban jelent meg.

1905-ben kiadott Jézus élete c. munkájában a Megváltó születésének, életének és halálának meséjét rövid fejezetekben, néhol verses formában adja elő. Ez korának egyik legnépszerűbb könyve volt.

Szerette Kőbányát és a kőbányaiak viszontszerették

1909-ben, 25 éves áldozársági jubileumára a kőbányai polgárok közös áldozatvállalásával 10 000 koronás iskolai alapítványt hoztak létre, mely kamatait a gimnázium olyan tanulója nyerte ösztöndíjul, aki jeles eredménnyel végezte tanulmányait és a szabad művészet valamelyik ágában szintén eredményt tudott felmutatni.

50. születésnapján vezércikkkel köszöntötte őt a Kőbányai Újság. Minden újesztendő első napján a kerületi felekezetek és szervezetek küldöttsége köszöntötte Kőbánya képviselőjét.

Hock János Budapesten, 1936. október 09-én halt meg. Sírja a Kerepesi temetőben található. Síremlékét az Országos Függetlenségi Kossuth-párt állíttatta "egykori elnökének, a hitszónoknak, a lángelkű politikusnak".

Emléktábláját 2010-ben avatta fel a városvezetés a Polgármesteri Hivatal Szent László Templom felőli falán.